

Simposi Internacional del XXX Aniversari del Laboratori de Fonètica de la Universitat de Barcelona.

– Entre els dies 3 i 5 de desembre de 2008 es va celebrar a l'edifici històric de la Universitat de Barcelona aquest Simposi Internacional que, com el seu nom indica, commemorava trenta anys d'activitat des de la seva fundació, l'any 1978. L'organització va ser presidida per Eugenio Martínez Celdrán, Director del Laboratori, i portada a terme sobretot per Ana M. Fernández Planas, que hi figura com a secretària. Hi havia un Comitè d'Honor compost per una representació del Rectorat de la UB, juntament amb Adolfo Sotelo Vázquez, degà de la Facultat de Filologia, Antoni M. Badia i Margarit, exrector de la UB i impulsor de la creació del propi Laboratori de Fonètica, i el signant, Ramon Cerdà Massó, també considerat (raonablement) impulsor d'aquesta creació. Hi havia encara un Comitè Local format per les col·laboradores permanents del Laboratori: Lourdes Romera Barrios, Valeria Salcioli Guidi, Dorota Szmidt Sierykow, Josefina Carrera Sabaté i Sabela Labraña Barrero, totes elles molt eficaçment ajudades per Paolo Roseano i un nombrós grup d'estudiants voluntaris. En les directrius principals dels actes va participar amb el seu consell tècnic un Comitè Científic format per figures de renom internacional com ara Adrian Turcule (U Ia i, Romania), Jean-Pierre Lai (U Stendhal Grenoble 3, FR), Ana Elejabeitia Ortuondo (U Deusto), Joaquín Romero Gallego (URV), Antonio Pàmies Bertran (UGR), José Ignacio Hualde (U Urbana-Champaign, USA), Antonio Romano (U Torino, IT), Josefa Dorta Luis (ULL), Carmen Muñoz Cachón (UOVI), Juana Gil Fernández (CSIC), Daniel Recasens Vives (UAB), Lourdes de Castro Moutinho (UAveiro, PT), Domingo Román Montes de Oca (PUC Xile), M. Dolores Ramírez Verdugo (UAM), Elisa Fernández Rei (USC), M. Jesús López Bobo (UOVI), Elsa Mora Gallardo (ULA, Veneçuela), M. Josep Solé Sabater (UAB), Fátima Carrera de la Red (UCAN), Manuel González González (USC), Francisco J. Cantero Serena (UB), Michel Contini (U Stendhal Grenoble 3, FR), Francisco Zamora Salamanca (UVA), Pilar Prieto Vives (UAB), Guillermo Toledo (U Laval, Canadà), Victoria Marrero Aguiar (UNED), Javier Simón Casas (UZAR) y Yolanda Congosto Martín (US). Molts d'ells van intervenir amb comunicacions o tallers, com veurem de seguida, o van assistir als actes.

L'acte inaugural –on es van rememorar els moments inicials del laboratori, quan era únic a tot Catalunya, i es va ponderar l'extraordinari desenvolupament de les tècniques i les aplicacions de llavors ençà– va ser presidit per Pere Quetglas Nicolau, com a Vicerector d'Informació i Comunicació de la UB i en representació del Rector. El van acompanyar el Degà de la Facultat de Filologia, Adolfo Sotelo Vázquez, Antoni M. Badia Margarit, Eugenio Martínez Celdrán i Ramon Cerdà. A partir d'aquí als matins es presentaven les conferències i a la tarda els tallers, tot en sessions successives sense simultaneïtat, de manera que tothom podia escoltar tothom i intervenir a tot arreu en els col·loquis finals. A les conferències, que duraven en conjunt una hora, s'exposaven bàsicament aplicacions actuals de la fonètica amb les seves repercussions teòriques i metodològiques; i els tallers, de mitja hora, venien a presentar projectes de recerca, industrials o clínics actualment en marxa. La inauguració i les conferències, tanmateix, no es van presentar a l'Aula Magna, com s'havia programat, sinó a la sala d'actes del Seminari Conciliar, l'edifici pròxim a la UB a l'altre costat del Carrer de la Diputació, per prevenir algun possible aldarull a compte dels estudiants anti-Bolonya que *okupaven* des de feia setmanes el vestíbul principal de l'edifici històric.

Les conferències, per ordre cronològic, van ser: el dimecres 3, de Victoria Marrero sobre «La fonètica perceptiva: transcendència lingüística de mecanismes neuropsicològics»; Cécile Fougeron sobre «Articulatory arguments for syllabic structure», i Xosé Luis Regueira sobre «Nasales y nasalización en gallego». El dijous 4, de Giovanna Marotta sobre «Phonology or not phonology? That is the question (in intonation)»; Antonio Pàmies sobre «¿Ritmo lingüístico o ritmo del habla?», i Josefa Dorta sobre «La focalización prosódica: funcionalidad en los niveles lingüístico y pragmático». I el divendres 5, de Michael Asbhy sobre «New directions in learning teaching and assessment for phonetics»; Laura Colantoni amb «Variación sobre micro y macro fonética en es-

pañol», i Ramon Cerdà amb «Sobre alguns aspectes contraposats en fonètica forense». Excepte les conferències de Xosé Luis Regueira i d'Antonio Pàmies, tots els textos han estat publicats a *Estudios de Fonética Experimental* (EFE), XVII, 2008, la revista del Laboratori organitzador.

Pel que fa als tallers, presentats tots ells a l'aula 111 de la facultat de Filologia, van ser: el dimecres 3, de Dorota Szmids sobre «La electroglotografía en el estudio de la estructura sonora de las lenguas»; Ana M. Fernández Planas sobre «La electropalatografía (EPG) en el estudio articulatorio del habla: el WinEPG de *Articulate Instruments Ltd.*»; Joaquín Romero sobre «La electromagnetometría en el estudio de la producción del habla»; M. Josep Solé sobre «Recogida, interpretación y modelización de datos aerodinámicos», i Daniel Recasens sobre «Métodos de reducción y normalización de datos articulatorios y acústicos». I el dijous 3, d'Isabel Vilaseca sobre «Videolaringoes-troboscopia: una técnica para visualizar las cuerdas vocales»; Domingo Román sobre «Recursos para el análisis acústico de la melodía del habla en PRAAT»; Joaquim Llisterrí sobre «Creación de estímulos para la realización de experimentos sobre percepción del habla mediante PRAAT»; Eva Estebas i Pilar Prieto sobre «La notación prosódica del español y del catalán mediante los sistemas Sp-ToBI y Cat-ToBI»; Beatriz González sobre «Prácticas de reconocimiento biométrico de locutor usando BATVOX»; Elsa Mora sobre «Discapacidad y comunicación: una experiencia de fonética aplicada», i Catalina Domínguez sobre «Análisis fonético desde una visión clínica de las patologías del lenguaje». Excepte el taller de Joaquim Llisterrí, tots els textos estan igualment publicats al mateix número XVII de la revista EFE, que de fet ve a convertir-se així en unes Actes del Simposi. A això cal afegir que el número XVIII de la mateixa revista, amb més articles de membres convidats dels comitès, i corresponent a l'any 2009, va sortir també a les acaballes de 2008, és a dir, amb una antelació prou insòlita en aquesta mena de publicacions.

Com es pot deduir pels títols, però sense poder entrar en més detalls, cal subratllar sobretot la inevitable i benvinguda creixença de cooperació internacional, i la diversitat d'equipaments i orientacions que ha pres la fonètica –ara ja entesa en un sentit molt ampli, per no dir fins i tot vague– des de la fundació del laboratori. Moltes de les connexions (amb la dicció, l'oratória, el cant, la música, la logopèdia, la foniatria, l'audiologia, l'otorinolaringologia, la biometria...) ja existien de molt ençà, però com una virtualitat, i ara s'han activat i s'han convertit en un àmbit no sols immens sinó encara, i sobretot, ple de noves virtualitats. En un espai encara més propi de la lingüística teòrica s'han obert igualment exploracions qualificables com a prosòdiques, sobretot en el camp de l'entonació, amb propostes alternatives teòriques i experimentals, i connexions amb altres disciplines lingüístiques com ara la pragmàtica. Tot plegat, una prova de fins a quin punt segueixen, i encara augmenten, el reptes per copsar com funcionen les llengües.

I en un aspecte més pràctic, però també importantíssim de tan bàsic, cal posar de relleu l'ambient cordial i amigable que va prevaler en tots els actes, no sols els acadèmics, sinó també els socials i de lleure, com ara el dinar de comiat i el concert ofert per la banda de jazz de Knox College d'Illinois, USA. El conjunt era només el resultat d'una organització insòlitàment acurada gràcies a la professionalitat d'Ana M. Fernández Planas i el seu equip de col·laboradors.

A www.ub.es/labfon/symposium.htm encara podeu trobar més informació sobre patrocinadors, imatges i altres detalls.